

DECIZIE Nr. 54 din 25 ianuarie 2011

referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010 privind alegerea celor doi reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii

EMITENT: CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 90 din 3 februarie 2011

Cu Adresa nr. 4.931 din 23 decembrie 2010, secretarul general al Senatului României a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată de un grup de 30 de senatori, în conformitate cu prevederile art. 146 lit. l) din Constituție și art. 27 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru exercitarea controlului de constituționalitate cu privire la Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010 privind alegerea celor doi reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii.

Sesizarea de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 17.966 din 23 decembrie 2010 și constituie obiectul Dosarului nr. 4.808L/2/2010.

La sesizare s-a anexat lista cuprinzând semnăturile celor 30 de senatori. Potrivit acestei liste, autorii sesizării de neconstituționalitate sunt următorii: Dorel-Constantin-Vasile Borza, Petru Bașa, Mircea-Marius Baniș, Vasile Nistor, Mihai Niță, Ion Rușeș, Ioan Sbîrciu, Marian-Iulian Rasaliu, Tudor Udriștoiu, Nicolae Dobra, Sorina-Luminița Plăcintă, Toader Mocanu, Vasile Pintilie, Fillip Petru, Gheorghe Bîrlea, Viorel-Riceard Badea, Șerban Rădulescu, Gabriel Berca, Alexandru Pereș, Tudor Panțuru, Ion Bara, Dorin Păran, Gheorghe David, Ovidiu Marian, Iulian Urban, Dumitru-Florian Staicu, Orest Onofrei, Feldman Radu Alexandru, Radu Mircea Berceanu și Dorel Jurcan.

Autorii sesizării consideră neconstituțională Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010 privind alegerea celor doi reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii, deoarece contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 133 alin. (2) lit. b) și (4), precum și ale art. 148 alin. (4), dispozițiilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

În acest sens, autorii contestației arată că prin Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010 au fost aleși Corina Adriana Dumitrescu și Teodor Victor Alistar ca reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii.

Validarea de către Senat a lui Teodor Victor Alistar în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, fără a ține cont de efectele pe care le implică actul de constatare a stării sale de incompatibilitate, determină

neconstituționalitatea hotărârii menționate. Astfel, pe 20 iulie 2009, Agenția Națională de Integritate a constatat că Teodor Victor Alistar s-a aflat, în perioada 23 ianuarie 2007 - 1 martie 2009, în stare de incompatibilitate, întrucât a deținut concomitent calitățile de funcționar public - purtător de cuvânt în cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, director executiv în cadrul Asociației Române pentru Transparență, începând cu anul 2004, și avocat definitiv în cadrul Cabinetului individual de avocatură "Alistar Teodor Victor", începând cu 23 ianuarie 2007 și până în prezent. Constatarea stării de incompatibilitate a lui Teodor Victor Alistar a rămas definitivă și irevocabilă, după ce acesta nu a contestat decizia Agenției Naționale de Integritate în termenul prevăzut de lege la instanța corespunzătoare. De asemenea, numele lui Victor Alistar se regăsește, din iulie 2009, într-un dosar de cercetare a infracțiunii de fals în declarații.

În temeiul art. 27 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, la data de 24 decembrie 2010, Curtea Constituțională a solicitat punctul de vedere al președintelui Senatului asupra sesizării de neconstituționalitate.

La data de 14 ianuarie 2011, președintele Senatului a comunicat punctul de vedere asupra sesizării de neconstituționalitate în care apreciază că aceasta este neîntemeiată.

În acest sens, arată că, în temeiul art. 19 din Legea nr. 317/2004, Biroul permanent al Senatului a hotărât declanșarea procedurilor privind alegerea celor doi reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii, stabilind un calendar.

În ședința din 14 decembrie 2010, Comisia juridică a examinat toate documentele transmise de Biroul permanent pentru cele patru candidaturi depuse și a constatat, pe de o parte, că toți cei patru candidați îndeplinesc condițiile legale pentru a fi aleși în funcția de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, iar pe de altă parte, că nu a fost depusă, în termenul legal, nicio contestație împotriva candidaturilor depuse.

Pe baza raportului favorabil întocmit de Comisia juridică, Plenul Senatului a hotărât, prin vot, alegerea Corinei Adriana Dumitrescu și a lui Teodor Victor Alistar în această funcție, pentru un mandat de 6 ani, sens în care a fost adoptată Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010.

La data de 21 decembrie 2010, deci ulterior publicării acestei hotărâri în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 849 din 17 decembrie 2010, Agenția Națională de Integritate a transmis președintelui Senatului Actul de constatare nr. A/1.130/I.I/2009 al Inspecției de Integritate cu privire la starea de incompatibilitate în care s-ar afla Teodor Victor Alistar, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, datorită exercitării profesiei de avocat simultan cu deținerea calității de funcționar public, act care ar fi rămas definitiv prin necontestare.

În legătură cu acest aspect, Teodor Victor Alistar a depus la Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului certificatul de grefă eliberat, la cererea sa, de către Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal, din care rezultă că acesta a declarat recurs împotriva Încheierii de ședință din data de 22 septembrie 2010, prin care s-a suspendat judecata cauzei ce are ca obiect cererea formulată de Agenția Națională a Funcționarilor Publici de anulare a unor ordine ale președintelui acestei agenții și de anulare a actului de constatare a incompatibilității nr. A/1.130/I.I/2009 emis de Agenția Națională de Integritate. Acest certificat a fost depus, în copie, la dosarul cauzei, la data de 13 ianuarie 2011. De aceea, "Comisia juridică nu se poate pronunța cu privire la litigiile aflate pe rolul instanțelor de judecată, urmând să propună o soluție după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție. Până atunci nu poate fi îngădit dreptul unei persoane de a candida la funcțiile și demnitățile publice, garantat de art. 16 alin. (3) din Legea fundamentală."

La data de 24 decembrie 2010, Curtea Constituțională a solicitat secretarului general al Senatului stenograma ședinței de validare, respectiv raportul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului, pe baza căruia au fost aleși, prin Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010, cei doi reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii.

Secretarul General al Senatului a comunicat Curții Constituționale documentele solicitate cu adresa nr. 48 din 12 ianuarie 2011, înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 229 din 12 ianuarie 2011.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,
examinând sesizarea, punctul de vedere al președintelui Senatului, lucrările și documentele depuse la dosar, raportul întocmit de judecătorul-raportor, Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010, prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este o autoritate independentă de toate celelalte autorități publice sau puteri, care își găsește reglementarea în cuprinsul Legii fundamentale, având ca scop garantarea supremației acesteia.

Prevederile constituționale ale art. 146 lit. 1) stabilesc că instanța constituțională îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea sa organică.

În sensul acestor prevederi constituționale, au fost completate dispozițiile art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, stabilindu-se o nouă competență, anume controlul constituționalității hotărârilor Plenului Camerei Deputaților, hotărârilor Plenului Senatului și hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului.

Curtea constată că pot fi supuse controlului de constituționalitate numai hotărârile Parlamentului, adoptate după conferirea noii competențe, hotărâri care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional.

Consiliul Superior al Magistraturii este o autoritate fundamentală a statului, reglementată de prevederile art. 133 și art. 134 din Constituție, cuprinse în secțiunea a 3-a din cap. VI - Autoritatea judecătorească al titlului III - Autoritățile publice.

În acest sens, Hotărârea Plenului Senatului de alegere a celor doi reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii intră sub incidența dispozițiilor art. 27 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010.

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. 1) din Constituție, precum și ale art. 1, art. 3 alin. (2), art. 10, art. 27 și art. 28 din Legea nr. 47/1992 Curtea Constituțională, fiind legal sesizată, este competentă să se pronunțe asupra sesizării de neconstituționalitate.

Obiectul sesizării de neconstituționalitate îl constituie Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010 privind alegerea celor doi reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii.

Autorii sesizării susțin că această hotărâre contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 133 alin. (2) lit. b) și alin. (4), precum și ale art. 148 alin. (4), dispozițiilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

Examinând obiectul și temeiurile sesizării, Curtea reține că potrivit art. 133 alin. (1) din Constituție și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, acesta "este garantul independenței justiției".

Consiliul Superior al Magistraturii, în componența sa, reflectă structura autorității judecătorești și asigură legătura cu societatea civilă.

Consiliul Superior al Magistraturii este alcătuit, conform art. 3 din Legea nr. 317/2004, din 19 membri, din care doi sunt "reprezentanți ai societății civile, specialiști în domeniul dreptului, care se bucură de înaltă reputație profesională și morală, aleși de Senat".

Autorii sesizării solicită Curții Constituționale să constate neconstituționalitatea Hotărârii Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010, în principal, în raport cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5), potrivit cărora "În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.", deoarece Teodor Victor Alistar a fost ales de către Senat în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii, fără să țină cont de efectele pe care le implică actul de constatare a stării sale de incompatibilitate emis de Agenția Națională de Integritate pe data de 20 iulie 2009.

Cu privire la acest aspect, Curtea reține că Agenția Națională de Integritate a constatat că Teodor Victor Alistar s-a aflat, în perioada 23 ianuarie 2007 - 1 martie 2009, în stare de incompatibilitate, întrucât a deținut concomitent calitățile de funcționar public - purtător de cuvânt în cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, director executiv în cadrul Asociației Române pentru Transparență, începând cu anul 2004, și avocat definitiv în cadrul Cabinetului individual de avocatură "Alistar Teodor Victor", începând cu 23 ianuarie 2007 și până în prezent.

Constatarea stării de incompatibilitate a lui Teodor Victor Alistar a rămas definitivă la data de 7 august 2009, acesta necontestând actul Agenției Naționale de Integritate în termenul prevăzut de lege, la instanța competentă.

Totodată, Curtea reține că, potrivit art. 25 alin. (2) ultima teză din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 2 septembrie 2010, "În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese sau a unei stări de incompatibilitate."

Curtea precizează că alegerea reprezentanților societății civile în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să se întemeieze pe verificarea prealabilă a îndeplinirii cerințelor legale pentru ocuparea respectivei demnități, a competențelor profesionale, a reputației morale și a interdicțiilor și incompatibilităților izvorâte fie din statutul personal, fie din alte prevederi legale.

Curtea constată că toate aceste aspecte reliefează faptul că Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010 privind alegerea lui Teodor Victor Alistar ca reprezentant al societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii a fost dată cu încălcarea dispozițiilor de lege sus-citate, ceea ce atrage neconstituționalitatea acesteia în raport cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5), potrivit căroră "În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie." și ale art. 16 alin. (2), conform căroră "Nimeni nu este mai presus de lege."

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. 1) din Constituție, al art. 1, art. 3, art. 10 și art. 27 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea și constată că Hotărârea Plenului Senatului nr. 31 din 15 decembrie 2010 privind alegerea celor doi reprezentanți ai societății civile în Consiliul Superior al Magistraturii este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Senatului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Deliberarea a avut loc la data de 25 ianuarie 2011 și la ea au participat: Augustin Zegrean, președinte, Aspazia Cojocaru, Acsinte Gaspar, Mircea Ștefan Minea, Iulia Antoanella Motoc, Ion Predescu, Puskas Valentin Zoltan și Tudorel Toader, judecători.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman
